**Kyrkomötet**
**Motion 2026:22**
**av Britt Björneke och Margareta Carlsson**

# Rättssäkerhet och effektivitet i domkapitlen

## Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utvärdera effekten av de ändringar i kyrkoordningen som gjordes 2023 vad avser handläggningen i domkapitlen av ärenden om prövning av obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst,
2. utreda behovet av ytterligare åtgärder för att öka rättssäkerheten och effektiviteten i domkapitlen.

## Motivering

I december 2020 beslöts om en utredning med uppdrag att överväga införandet av fler förfaranderegler för domkapitlens tillsyn över präster och diakoner i kyrkoordningen i syfte att stärka rättssäkerheten. Till utredare utsågs professor Eric Bylander. Utredningen presenterade 2022 en rad förslag som bland annat innebar en tydlig åtskillnad mellan ett utrednings- och ett beslutsskede. Stiftsjuristen skulle vara huvudansvarig för beredningen av ärendet men kunna ta hjälp av till exempel domarledamoten. I ett beslut att meddela eller inte meddela vigningstjänstpåföljd skulle endast personer delta som inte hade biträtt stiftsjuristen i beredningen av ärendet.

Kyrkostyrelsen valde dock efter ett omfattande remissarbete att inte lägga fram dessa förslag till kyrkomötet. I stället nöjde man sig med att enbart föreslå förfaranderegler som i huvudsak innebar en kodifiering av befintlig praxis. Ändringarna i kyrkoordningen har inte medfört att debatten och åsikterna om bristande rättssäkerhet eller upplevd sådan har tystnat. Flera domkapitel har ändrat sin handläggning av ärendena efter den modell som föreslogs i Bylanders utredning, medan andra domkapitel fortsätter handlägga ärendena utan någon skillnad där samma ledamöter deltar i beredningen som i det slutliga beslutet. Det senare upplevs naturligt nog av den som granskas som att hen är dömd på förhand genom den gärningsbeskrivning som tagits fram under beredningen. Kritik har även riktats mot långa handläggningstider och skillnader i bedömningen mellan olika domkapitel samt rätten att göra anmälan utan att man berörs av frågan.

I utredningen finns flera utblickar till såväl sekulära sammanhang som andra kristna samfund som man borde kunna dra lärdom av där man skiljer mellan utredning och beslutsfattande. Att ha en gemensam ansvarsnämnd för disciplinärendena i Svenska kyrkan skulle som utredaren påpekar utan tvivel öka rättssäkerheten och minska sannolikheten för att många av de som beslutar i ett ärende känner tillsynspersonen sedan tidigare. Tyvärr övergavs den idén då stödet från stiften var svagt.

Vi anser att med hänsyn till den kritik som riktas mot handläggningen i domkapitlen att det finns skäl att nu göra en utvärdering av om de förfaranderegler som infördes 2024 har ökat rättssäkerheten samt att med utgångspunkt i Bylanders utredning överväga ytterligare åtgärder för att höja rättssäkerheten och effektiviteten. Däri bör även ingå frågan om begränsning av rätten till anmälan till att enbart avse dem som har berörts av det som tillsynspersonen anklagas för som till exempel kyrkoråd eller en person som har personligt intresse i saken.

Stockholm den 11 juli 2026

*Britt Björneke (ViSK)* *Margareta Carlsson (ViSK)*